

OBSAH

1.	PROLOG	10
2.	NPR MOHELENSKÁ HADCOVÁ STEP	13
2.1.	Charakteristika území	13
2.2.	Předmět a cíl ochrany	18
2.3.	Metody hodnocení stupně ohrožení zástupců flóry a fauny stepi	24
2.4.	Flóra stepi	25
2.5.	Fauna stepi	33
3.	HADCOVÁ SPOLEČENSTVA	47
3.1.	Funkce biotopů	47
3.2.	Ekosystémy na hadcových půdách	51
4.	HISTORIE MOHELENSKÉ HADCOVÉ STEPI	54
4.1.	Recenze monografie „Mohelenská hadcová step historie vzniku rezervace a jejího výzkumu“	54
4.2.	Snahy o hospodářské využití stepi	55
4.3.	Historie pastvy na stepi	56
4.4.	Historie stepi v rámci vyhlášené přírodní rezervace	59
4.5.	Počátky plánování obnovení pastvy na stepi	60
5.	VYPRACOVÁNÍ MANAGEMENTU PÉČE O MOHELENSKOU HADCOVOU STEP	64
5.1.	Obecné zásady managementu	64
5.2.	Plány péče	65
6.	PRAKTICKÁ REALIZACE MANAGEMENTU PÉČE O MOHELENSKOU HADCOVOU STEP	70
7.	DOKUMENTOVÁNÍ VÝVOJE STAVU MOHELENSKÉ HADCOVÉ STEPI	87
7.1.	Spoluúčast veřejnosti	87
7.2.	Negativní vlivy působící na stepi	88
7.3.	Osvěta	90
7.4.	Získávání exaktních dat	94
7.5.	Konference o ochraně a výzkumu stepi	94
8.	MOŽNOSTI HODNOCENÍ POZOROVATELNÝCH VÝSLEDKŮ DOSAŽENÝCH SOUČASNÝM MANAGEMENTEM V KONTEXTU HISTORICKÉHO VÝVOJE STEPI	98
8.1.	Výjimečnost Mohelenské hadcové stepi	98
8.2.	Zarůstání stepi stromovým pokryvem	100
8.3.	Historické mapové podklady	105
8.4.	Dokumentace vývoje stepi pomocí leteckého snímkování	105
9.	MANAGEMENT PLÁNU PÉČE O MOHELENSKOU HADCOVOU STEP PO ROCE 1995 V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU	110
10.	METODY A HODNOCENÍ VÝVOJE BIOCENÓZY MOHELENSKÉ HADCOVÉ STEPI PO PROVEDENÝCH ZÁSAZÍCH	116
10.1.	Lokalizace výzkumných ploch	116
10.1.1.	Mapy výzkumu – historie	117
10.1.2.	Mapy výzkumu – terénní	121
10.2.	Volba výzkumných ploch	122
10.3.	Výška travinobyliných porostů Mohelenské hadcové stepi	126

10.3.1.	Měření výšky travinobyliných porostů Mohelenské hadcové stepi	130
10.3.2.	Výška travino-bylinných porostů Mohelenské hadcové stepi	132
10.4.	Botanické složení porostů	137
10.4.1.	Vlivy působící na botanické složení travinobylinných porostů	138
10.4.2.	Metodika záznamu botanického složení travinobylinných porostů	144
10.4.3.	Hodnocení vlivu pastvy na botanické složení porostů stepi	145
10.4.3.1.	Celkový počet druhů	146
10.4.3.2.	Chráněné druhy	148
10.4.3.3.	Hodnocení změn složení travinobylinných porostů grafickou metodou	153
11.	MANAGEMENT PASTVY A JEHO VLIV NA BIOTOP MOHELENSKÉ HADCOVÉ STEPI	154
11.1.	Přehled realizace pastvy v letech 1997–2020	154
11.2.	Vymezení pasené plochy a jejího pastevního zatížení	156
11.3.	Etologické snímkování pastvy	157
11.4.	Hodnocení vlivu pastvy na společenstva stepi	159
11.5.	Nutriční hodnota travinobylinných porostů stepi	162
11.5.1.	Specifické složení hadcových půd a jejich vliv na rostlinná společenstva	162
11.5.2.	Problematika kumulace těžkých kovů v rostlinách rostoucích na hadcových půdách	166
11.5.3.	Obsah minerálních látek v porostech pocházejících z hadcových biotopů	167
11.5.4.	Obsah energie a organických živin v porostech pocházejících z hadcových biotopů	168
11.5.5.	Produkční potenciál travinobylinných hadcových porostů	169
11.5.6.	Vliv obnovené pastvy na nutriční hodnotu travinobylinných porostů Mohelenské hadcové stepi	170
11.5.7.	Možnosti predikce nutriční hodnoty travinobylinných hadcových porostů	173
12.	KLIMATICKÉ FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ BIOTOP MOHELENSKÉ HADCOVÉ STEPI	176
12.1.	Teplotní režim	176
12.2.	Klimatické změny	176
12.3.	Klimatická charakteristika oblasti, v níž se nachází NPR Mohelenská hadcová step	179
12.4.	Vliv výstavby energetické soustavy Dukovany – Dalešice na klima stepi	179
12.5.	Vývoj klimatických poměrů na Mohelenské hadcové stepi v letech 1995–2020	181
12.6.	Porovnání klimatických poměrů na stepi s optimálními podmínkami pro růst travních porostů	182
12.7.	Klimadiagramy let 1995–2020	183
13.	VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI SPJATÉ S MOHELENSKOU HADCOVOU STEPÍ	189
13.1	Rudolf Dvořák	189
13.2.	Prof. RNDr. Jindřich Suza	190
13.3.	Svatopluk Bobeš	191
13.4.	Jan Noha	193
13.5.	Prof. Dr. Ing. Dalibor Povolný, DrSc., Dr. h. c.	194
13.6.	Ondřej Knoll	195
13.7.	Marie Boušková	196
14.	VÝZNAMNÉ OBJEKTY SPOJENÉ S MOHELENSKOU HADCOVOU STEPÍ	198
14.1.	Mohelenský mlýn	199
14.2.	Silnice přes step	200
14.3.	Dukovanský most	202
14.4.	Antoníček	204

14.5.	Papírna	206
14.6.	Bobšova chata	209
14.7.	Dukovanský mlýn	211
15.	FOTODOKUMENTACE VÝVOJE STEPI	212
15.1.	Fotografická dokumentace	212
15.2.	Borovice Mohelenské hadcové stepi	217
15.3.	Redukce stromového pokryvu Mohelenské hadcové stepi	220
15.4.	Proměny Mohelenské hadcové stepi v běhu času	225
15.5.	Proměny Mohelenské hadcové stepi, které nebylo možno fotograficky doložit	249
15.6.	Proměny Mohelenské hadcové stepi, které už není možno fotograficky doložit	252
15.7.	Nedatované fotografie Mohelenské hadcové stepi	253
15.8.	Autoři fotografií	254
16.	EPILOG	255
17.	ABSTRACT	257
18.	PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY	258
19.	PODĚKOVÁNÍ	272